

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ

Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень	Форма навчання	Денна	Навчальний рік/семестр	4-й рік/ VII семестр
-----------------------------	--------------------------------------	-----------------------	--------------	-------------------------------	-----------------------------

СИЛАБУС

Назва навчальної дисципліни	ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ
Кафедра	Філології (українське відділення)
Освітня програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 «Середня освіта», спеціалізації «Українська мова і література»
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кількість кредитів: 4 Лекції: 20 Семінарські/практичні заняття: 20 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 80
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Кордонець О.А. кандидат філологічних наук kordonets.oleksandr@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Фольклор (усна народна творчість), Вступ до літературознавства, Давня українська література, Історія української літератури ХІХ століття, Історія української літератури першої половини ХХ ст.
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні	Українська література другої половини ХХ ст. не поцінована належно в літературознавчій науці. Попри ідеологічну заангажованість та тиск тоталітарного режиму, в літературі цього періоду були й численні здобутки, які збагатили вітчизняне

**результати
навчальної
дисципліни,
основна тематика
дисципліни**

письменство, поставили його в один ряд із іншими літературами світу. Предметом курсу є літературний процес другої половини ХХ ст. **Метою курсу** є осмислення основних закономірностей розвитку української літератури цього періоду, у виявленні домінуючих прикмет творчості представників різних літературних напрямів, угруповань, в усвідомленні протистояння тоталітарним тенденціям кращих представників красного письменства. Крім іншого, цей курс має на меті ознайомити студентів-філологів із науковими фактами і явищами українського письменства другої половини ХХ ст., виробити у них вміння, керуючись принципами історизму, сприймати життєві факти і події, зображені в художньому творі, дати їм об'єктивну ідейно-естетичну обґрунтовану оцінку з позицій загальнолюдських, морально-етичних цінностей.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **загальних компетентностей**:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів;
- знання і розуміння професії та предметної галузі, основних концепцій, базових філологічних понять;
- здатність спілкуватися державною мовою, вміння правильно, логічно, ясно будувати своє усне й писемне мовлення;
- здатність вчитися і бути готовим до самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації;
- здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення;
- здатність працювати в команді, виконувати дослідження в групі під керівництвом лідера, планувати та розподіляти час;
- уміння спілкуватися з нефахівцями, виявляти певні навички викладання.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **фахових компетентностей**:

- здатність глибоко розуміти й інтерпретувати зміст текстів української художньої літератури, аналізувати мову і стиль, поезику художнього слова;
- здатність використовувати сучасні наукові методи філологічних досліджень, добирати, аналізувати, систематизувати й синтезувати фактичний літературний матеріал; узагальнювати підсумки виконаного дослідження та формулювати його новизну; оформляти згідно з сучасними вимогами та презентувати результати наукового

дослідження в усній чи письмовій формі, послуговуючись відповідним термінологічним апаратом;

- базові загальні знання; розуміння культури і звичаїв народів світу; здатність і готовність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; знання вершинних творів української і світової літератури;
- навички управління інформацією; здатність працювати самостійно; готовність здійснювати перевірку процесів збору, аналізу і систематизації інформації на основі різних її джерел (спеціалізованої літератури, ЗМІ, перспективного наукового, творчого досвіду тощо).

Очікувані результати після закінчення курсу «Історія української літератури другої половини ХХ ст.»:

Знання з предметної галузі включають:

- предмет, об'єкт та завдання історії української літератури;
- основні етапи формування історії української літератури як наукової дисципліни;
- специфіку співвідношення літератури з фольклором, іншими видами мистецтва, історією, філософією, релігією;
- теоретичні засади, методи та методика вивчення курсу історії української літератури;
- особливості впливу філософських ідей на розвиток української літератури;
- знання художніх творів, розуміння сучасних наукових підходів до їх аналізу;
- основні положення літературознавчих праць;
- творчі біографії письменників, характерні особливості їхнього індивідуального стилю;
- основні тенденції розвитку поезії, прози та драматургії;
- об'єктивні процеси взаємовпливів і взаємодії української та зарубіжної літератур;
- обсяг та проблемні питання шкільного курсу української літератури.

Когнітивні компетентності включають:

- здатність використовувати знання для аналізу літературних, культурних, суспільно-історичних явищ;
- володіти здобутими теоретичними знаннями та практичними навичками для аналізу літературознавчих процесів;
- здатність установлювати специфічні та загальні особливості літературних, культурних явищ;
- оперувати здобутками літературознавчої науки;
- володіти вмінням аналізувати, порівнювати, робити висновки, дискутувати.

До практичних умінь та навичок входять:

- вміти аналізувати твори другої половини ХХ ст.;
- розуміти проблемні питання літературного процесу другої половини ХХ ст., вміти критично і неупереджено осмислювати набутки цього часу;
- знати основні тенденції розвитку української прози, поезії та драматургії др. пол. ХХ ст.;

	<ul style="list-style-type: none"> • володіти знаннями про біографії, творчі долі письменників, особливості їх індивідуального стилю; • знати зміст та проблематику основних художніх творів української літератури повоєнного періоду; • вміти користуватися літературно-критичною термінологією; • вміти сприймати і аналізувати твір у його формально-змістовій єдності. <p>Тематика дисципліни</p> <p>Художній процес 50-60-х років. Вступ. Основні тенденції розвитку української літератури друг. пол. ХХ ст. Творчість поетів старшого покоління. Лірика Андрія Малишка. Шістдесятництво як соціокультурний рух та літературне явище. Творчість Василя Симоненка: лірика, новелістика, казки. Лірика Л.Костенко. Історичний роман у віршах «Маруся Чурай». Творчість Івана Драча та Миколи Вінграновського. Життєвий і творчий шлях В.Стуса. Лірика Дмитра Павличка. Творчість поетів Нью-йоркської групи. Оригінальність прози Івана Багряного. Жанр пригодницького роману в творчості письменника. Художній процес 70-80-х років. Розвиток прози та драматургії. Мала проза Григора Тютюнника та Євгена Гуцала. Проза Валерія Шевчука: тематика, жанрово-стильове багатство. Мала проза 60-70 років: проблематика та поетика. Розвиток літератури Закарпаття у післявоєнний період. Лірика П.Скунця. Проза І.Чендея. Проза Володимира Дрозда. Романістика Павла Загребельного. Життєвий та творчий шлях Михайла Стельмаха. Розвиток жанру історичного роману в українській літературі. Творчість Р.Іваничука. Романістика Олеся Гончара. Розвиток драматургії в другій половині ХХ ст.: здобутки й прорахунки.</p>
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	Опитування на практичних заняттях, перевірка самостійних робіт та конспекту прочитаних творів, опрацювання наукових статей та монографій, колоквиуми (перевірка знань змісту творів), модульні контрольні роботи.
Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	Відповіді на практичних заняттях – 30 балів (максимум). Самостійна робота студента (тези наукових статей, конспект змісту художніх творів, підготовка доповідей і презентацій) – 20 балів. Модульна контрольна робота – 50 балів. Разом: 100 балів Іспит (допуск у разі наявності 35 балів) – максимум 100 балів Технічне забезпечення: Classroom дисципліни
Базова література навчальної дисципліни та інші	Історія української літератури ХХ століття: У 2-х кн. / За ред. В.Дончика. – К.: Либідь, 1994. – Кн.2. – Ч.1-2. Історія української літератури ХХ століття: У 2-х кн. / За ред. В.Дончика. – К.: Либідь, 1998. – Кн.2.

**інформаційні
ресурси**

Історія української літератури ХХ – початку ХХІ ст.: У 3-х кн. / За ред. В.Кузьменка. – К.: Академвидав, 2014. – Т.2.
Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. Кн.2, 3. – К., 1994; Кн.4. – К., 1995.
Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У 4-х кн. – К., 2002. – Кн.3,4.
Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – початок ХХІ ст.: підручник: У 10 т. — Т.5. – К.: ВЦ «Академія», 2017. – 574 с.